

Pia Zinn Ohrt

Lektor, cand.mag.
Frederiksberg Gymnasium
isl40284@tiscali.dk

Gymnasieelevers sprogprofil – en stikprøve

Denne sprogprofil (se skemaet næste side) er blevet til efter et ønske om at afdække 1.g'ernes og 1.hf'ernes kendskab til sprog ved starten af deres videregående skoleforløb. Jeg syntes, at det kunne være interessant at finde ud af, hvor mange sprog eleverne rent faktisk kunne, før de startede i gymnasiet eller på hf.

I undersøgelsen har otte klasser fra Frederiksberg Gymnasium (FG) og to klasser fra Odense Katedralskole (OK) deltaget, i alt 220 elever. Jeg ønskede oprindeligt at udvide undersøgelsen til flere skoler forskellige steder i landet, men dette har ikke været muligt. Eleverne blev bedt om at angive, hvilke sprog de havde kendskab til samt specificere, på hvilket niveau de henholdsvis forstod talesprog, kunne formulere sig mundtligt, kunne læse eller skrive det pågældende sprog. De blev bedt om at angive niveauerne efter følgende inddeling: 1: slet ikke, 2: elementært niveau, 3: mellemniveau, 4: avanceret niveau.

De sprog, der er angivet med fed, er sprog, der er fælles for FG og OK. De sprog, der står med normal skrift, er sprog der kun er repræsenteret på FG. De sprog, der er angivet med kursiv, er kun repræsenteret på OK.

(På skemaet figurerer sproget sindarin. Måske undrer nogle sig over det sprog? Sindarin er et alfesprog. Det er et af Tolkiens mange kunstige sprog, men det er blandt de mest komplette med ca. 2000 ord, en særlig grammatik, og en særlig fonologi, der minder om walisisk.)

Undersøgelsen viser, at de 220 elever samlet har kendskab til 62 sprog på et eller andet niveau. Af de 62 sprog er arabisk repræsenteret tre gange, idet nogle elever har specificeret sproget til enten at være marokkansk eller tunesisk, mens andre ikke har specificeret det. Det samme gælder for kinesisk, der for nogle er specificeret i mandarin eller wenzhouhua, mens en anden ikke har specificeret. Enkelte har endvidere tilkendegivet både at kunne britisk engelsk og amerikansk engelsk. Der har ikke været tale om enten eller. Hvor intet andet er angivet, er engelsk regnet ind under britisk engelsk.

Sprog	Antal elever der har kendskab til sproget	Forstår sproget og kan formulere sig mundtligt	Kan læse	Kan skrive
azerbadjansk	1	1		
albansk	3	2		1
arabisk	15	9	7	2
arabisk (marokkansk)	3	3	1	
arabisk (tunesisk)	1	1		
bosnisk	1	1	1	1
dansk	220	220	220	220
dansk tegnsprog	2			
dari	2	2	1	1
engelsk (bl.a. britisk)	219	215	216	198
engelsk (amerikansk)	3	3	3	3
farsi/persisk	7	6	3	3
finsk	2			
fransk	79	21	32	18
færøsk	2	1	1	1
græsk	5		1	1
gælisk	1			
hebraisk	1			
hindi	2	1		
hollandsk	3		2	
iransk	2	2		
irsk	3	2	2	2
islandsk	2			
italiensk	17	1	3	2
japansk	3			
kantonesisk	2	1	1	
<i>kinesisk (ikke præciseret)</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	
koptisk	1		1	
koreansk	1			
kurdisk	2	2		
latin	8			
makedonsk	1			
mandarin	2	2	2	
<i>norrønt</i>	<i>1</i>			
norsk	91	44	56	6
<i>oldægyptisk</i>	<i>1</i>			
portugisisk (Brasilien)	1	1	1	1
polsk	2	1	1	1
punjabi	6	5	3	1
pashtu	1	1	1	
russisk	2	1	1	1
serbisk	2	2	1	1
<i>sindarin</i>	<i>1</i>		<i>1</i>	
skotsk	4	3	3	3
<i>somali</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
spansk	32	2	5	1
svensk	103	45	55	6
tatarisk	1	1		1
thai	3	2	1	1
twi	1	1	1	1
tyrkisk	15	14	13	12
tysk	168	87	98	58
urdu	16	13	8	9
vietnamesisk	1	1		
wenzhouhua	1	1	1	
zulu	1	1	1	1

De 220 elever har i gennemsnit kendskab til lige knap 5 sprog (4,8 sprog). Kendskab betyder, at eleverne på et eller andet niveau fra 1 – 4 har angivet at “kunne noget” på sproget. I opgørelsen er medregnet alle angivelser af et kendskab på mellemniveau og avanceret niveau. Ifølge undersøgelsen mener eleverne, at de forstår og kan gøre sig forståelige på 3 sprog (3,2), mens lidt flere mener, at de kan læse et sprog, men ikke er så sikre i at kunne forstå og formulere sig på sproget. Den skriftlige dimension er (ikke underligt) den laveste, idet eleverne i gennemsnit mener, at de kan udtrykke sig skriftligt på 2,5 sprog. Heraf udgør dansk og engelsk de to første, mens det sidste er spredt mellem tysk (58 elever), fransk (18 elever) og tyrkisk (12 elever).

Med det nye fag “almen sprogforståelse” bliver der sat større fokus på sprogenes opbygning og sammensætning og på mangfoldigheden af sprog. Denne undersøgelse viser, at der i hver enkelt af de undersøgte klasser ligger en stor ressource gemt hos eleverne, idet mange af dem har kendskab til sprog, som ikke er almindeligt udbredte i Danmark.

Det kunne derfor være en god idé at starte skoleåret med en lignende undersøgelse i den enkelte klasse for på denne måde at afdække, hvilke skjulte ressourcer eleverne gemmer på. Ved at inddrage enkelte elevers specielle viden om andre sprog end de mest almindeligt kendte, opnår man ikke blot at gøre eleverne mere sprogligt bevidste; man vil også opnå at styrke de pågældende elevers identitet, idet de får mulighed for at viderebringe deres viden og kunnen til kammeraterne.